

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	10985 - Investigacions Sociològiques i Antropològiques Avançades sobre Família i...
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	B
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	10985 - Investigacions Sociològiques i Antropològiques Avançades sobre Família i...
Crèdits	0,76 de presencials (19 hores) 2,24 de no presencials (56 hores) 3 de totals (75 hores).
Grup	Grup 1, 1S (Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Joan Alfred Amer Fernández joan.amer@uib.cat	12:30	13:30	Divendres	21/09/2015	30/06/2016	B-204 Edifici Guilem Cifre de Colonya

Contextualització

La família és una de les principals agències de socialització el paper de la qual ha anat canviant al llarg de la història. A les darreres dècades del segle XX i primera del segle XXI, les famílies han modificat la seva estructura i funcions d'acord amb la rapidesa dels canvis socials produïts. Es produeixen tota una sèrie de transformacions en l'estructura i dinàmica familiar que diversifiquen les necessitats socials i educatives: l'increment de la taxa de separacions i divorcis, els processos de mobilitat geogràfica dels distints membres de la família, la reducció del temps compartit entre pares i fills, la prolongació de l'escolarització obligatòria, el retard en l'emancipació dels joves i el canvi en la posició social de les dones i el seu rol en la família.

L'assignatura pertany al Mòdul 1 de Bases Teòriques, conjuntament amb les assignatures de Dret del Menor i Família i Darreres aportacions sobre història de la família i la infància a Europa del Sud.

Requisits

Recomanables

Capacitat de comprensió dels plantejaments teòrics i dels debats actuals en relació a la família i el parentiu i les seves transformacions.

Competències

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	10985 - Investigacions Sociològiques i Antropològiques Avançades sobre Família i...
Grup	Grup I, IS
Guia docent	B
Idioma	Català

Específiques

- * E1.1 Les contribucions i limitacions dels principals models teòrics de la Sociologia i de la Pedagogia en les seves tradicions socioeducativa i psicopedagògica..

Genèriques

- * E1.4 Els factors culturals i els principis psicosocials que intervenen en el comportament dels individus i en l'estructura i la dinàmica de les famílies..

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

- 1.. Els conceptes de família i parentiu.
Revisió dels conceptes.
La segona transició de la família. El decliu de la família com a institució.
- 2.. Família i canvi.
Les tendències de canvi en la família
Noves formes de família: nous tipus de matrimoni, convivència i residència
Del model de família autoritari al model de família democràtic-occidental
- 3.. Família i divisió sexual del treball.
La família i l'Estat del Benestar. El cas del Sud d'Europa.
Les estratègies laborals de les famílies.
La perspectiva de gènere.
- 4.. Canvis en els valors i les representacions de la família.
El debat públic i polític sobre els models de família.
Els imaginaris col·lectius sobre els models de família. L'impacte dels mitjans de comunicació: el cas de la televisió.

Metodologia docent

Activitats de treball presencial

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	10985 - Investigacions Sociològiques i Antropològiques Avançades sobre Família i...
Grup	Grup I, IS
Guia docent	B
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Assistència i participació a classe	Grup gran (G)	En la primera part de les sessions es desenvoluparan els continguts temàtics de l'assignatura. La finalitat és treballar teòricament les principals perspectives de la sociologia i l'antropologia de la família. La metodologia serà expositiva, encara que no exclusivament, perquè els continguts hauran estat preparats també prèviament per l'alumnat.	8
Seminaris i tallers	Assistència i participació a classe	Grup mitjà (M)	La segona meitat de les sessions tindrà un format participatiu. La finalitat és debatre els continguts de l'assignatura a partir d'unes preguntes i de la lectura prèvia dels materials per part dels estudiants. La metodologia serà oberta i participada. Es requereix la intervenció activa dels alumnes perquè la seva participació en aquesta segona meitat de la sessió serà avaluada.	8
Avaluació		Grup gran (G)	Activitat avaluativa on es validaran els continguts treballats a l'assignatura.	3

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Preparació classes teòriques	La finalitat és preparar les classes teòriques prèviament a casa, perquè aquestes classes siguin més productives i aprofundides. La metodologia és la lectura i comprensió activa i crítica dels materials de l'assignatura.	20
Estudi i treball autònom individual	Preparació comentari lectura	La finalitat és que l'alumne comenti críticament un text relatiu als continguts de l'assignatura. La metodologia vindrà determinada per unes pautes específiques a l'hora de fer el comentari. Aquestes pautes seran explicades a classe.	15
Estudi i treball autònom en grup	Presentacions associacions familiars o sèries TV	La finalitat és preparar una presentació o bé sobre associacions familiars per conèixer el debat a la societat civil, o bé sobre sèries de televisió per conèixer quines imatges i valors de la família transmeten. La metodologia consistirà en la cerca i preparació de materials relatius al tema triat.	21

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	10985 - Investigacions Sociològiques i Antropològiques Avançades sobre Família i...
Grup	Grup I, IS
Guia docent	B
Idioma	Català

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Assistència i participació a classe

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	La segona meitat de les sessions tindrà un format participatiu. La finalitat és debatre els continguts de l'assignatura a partir d'unes preguntes i de la lectura prèvia dels materials per part dels estudiants. La metodologia serà oberta i participada. Es requereix la intervenció activa dels alumnes perquè la seva participació en aquesta segona meitat de la sessió serà avaluada.

Criteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 20%

Avaluació

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Activitat avaluativa on es validaran els continguts treballats a l'assignatura.

Criteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 10%

Preparació comentari lectura

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	La finalitat és que l'alumne comenti críticament un text relatiu als continguts de l'assignatura. La metodologia vindrà determinada per unes pautes específiques a l'hora de fer el comentari. Aquestes pautes seran explicades a classe.

Criteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 35%

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	10985 - Investigacions Sociològiques i Antropològiques Avançades sobre Família i...
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	B
Idioma	Català

Presentacions associacions familiars o sèries TV

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Proves orals (recuperable)
Descripció	La finalitat és preparar una presentació o bé sobre associacions familiars per conèixer el debat a la societat civil, o bé sobre sèries de televisió per conèixer quines imatges i valors de la família transmeten. La metodologia consistirà en la cerca i preparació de materials relatius al tema triat.
Críteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final:	35%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- Alberdi, I. (2006). "La transformación de las familias en España" en *Ábaco*, Revista de Cultura y Ciencias Sociales, 49-50, 30-39
- Brullet, C. & Mari-Klose, P. (2008) Relacions familiars, personals i d'intimitat entre sexes i generacions. *Nous Horitzons*, 189, 40-50
- Brullet, C. & Roca, C. (2005) Sobre l'exercici de l'autoritat democràtica dins la família. *Perspectiva escolar*, 298, 20-28.
<http://www.ctescat.cat/scripts/larevista/article.asp?cat=20&art=498>
- Collet, J. (2014). ¿Cómo y para qué educan las familias hoy? Los nuevos procesos de socialización familiar. Barcelona, Icaria.
- Esping-Andersen, G. & Palier, B. (2010) *Los tres grandes retos del Estado del Bienestar*. Barcelona: Ariel
- Esping-Andersen, G. (2003) "El Estado de Bienestar en el siglo XXI". Enllaç lectura: <http://www.ctescat.cat/scripts/larevista/article.asp?cat=20&art=498>
- Flaquer, L. (2004) La articulación entre familia y el Estado de Bienestar en los países de la Europa del Sur. *Revista Papers*, N. 73, 27-58.
- McKie, L. & Callan, S. (2012). *Understanding families. A global introduction*. London: Sage.

Bibliografia complementària

- Alberdi, I. & Escario, P. (2007) *Los hombres jóvenes y la paternidad*. Madrid, Fundación BBVA.
- Alberdi, I. (1999) *La nueva familia española*. Madrid, Taurus.
- Brullet, C. (2007) Temps, conciliació i cura: noves reflexions des de les polítiques familiars i socials. *Nous Horitzons*, 185, 30-38.
- Brullet, C. (2003) El debat sobre la conciliació ocupació-família dins el marc de la Unió Europea. *Revista Catalana de Sociologia*, n. 12, 155-186.
- Esping-Andersen, G. (2007) Un nuevo equilibrio de bienestar. *Política y Sociedad*, vol. 4. N. 2: 11-30
- Flaquer, L. (1999) La estrella menguante del padre. Barcelona, Ariel
- Giddens, A. (2007) *Sociología*. Madrid, Alianza Universidad.
- Golombok, S. (2006) *Models de família. Què és el que compta de debò?* Barcelona: Graó.
- Izquierdo, M.J. (2006) *Família y ciudadanía democrática*. *Arxius de sociologia*, 15, 101-122 (Ejemplar dedicado a: Especial Jornades Internacionals del Departament de Sociologia i Antropologia social "Estructures familiars i relacions de gènere per al segle XXI" a la Universitat de València)
- López, A. (2006) La familia como respuesta a las demandas de individualización: ambivalencias y contradicciones. *Papers: revista de sociología*, 79, 263-284. Disponible en: <http://ddd.uab.es/pub/papers/02102862n79p263.pdf>
- Mari-Klose, P. et al. (2010) *Infància i futur*. Barcelona, Obra Social La Caixa. Col·lecció Estudis Socials. Disponible a: http://ciimu.org/images/stories/CIIMU/infancia_futur_def_vol30_cat.pdf

---

Any acadèmic	2015-16
Assignatura	10985 - Investigacions Sociològiques i Antropològiques Avançades sobre Família i...
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	B
Idioma	Català

- Meil, G. (2008) El reparto desigual del trabajo doméstico y sus efectos sobre la estabilidad de los proyectos conyugales. REIS, 111, 163-180.
- Moreno, A. (2004) Cambios en la fecundidad y el empleo femenino en los estados de bienestar del sur de Europa en perspectiva comparada: el papel del mercado laboral, la familia y las políticas familiares. Tesis doctoral disponible a: <http://tdx.cat/handle/10803/5120>
- Treviño, R. (2006). Estructura y dinámica de la monoparentalidad en España. Universitat Autònoma de Barcelona. Tesis doctoral disponible a: <http://tdx.cat/handle/10803/5128>

Altres recursos

- Recursos Sociologia de la Família (directori Universitat Pompeu Fabra) <http://www.upf.edu/bibtic/ccpp/sociologia/familia.html>
- Journal of Marriage and Family. Accés revistes electròniques Biblioteca UIB.
- Journal of Family issues. Accés revistes electròniques Biblioteca UIB.

